

Sygn. akt I C 668/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 grudnia 2020 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Eliza Skotnicka

Protokolant: p. o. prot. sęd. Anna Ludwiniak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 grudnia 2020 roku w Kłodzku

sprawy z powództwa K. W.

przeciwko (...) Towarzystwu (...) S. A. z siedzibą w W.

o zapłatę 5 549,82 zł

I. zasądza od strony pozwanej (...) Towarzystwa (...) S. A. z siedzibą w W. na rzecz powoda K. W. kwotę 5 549,82 (pięć tysięcy pięćset czterdzieści dziewięć 82/100) zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od 1 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty;

II. dalej idące powództwo w części dotyczącej odsetek oddala;

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda 2217 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

(...)

UZASADNIENIE

Powód K. W. domagał się zasądzenia od strony pozwanej kwoty 5549,82 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 22 listopada 2017r. oraz kosztami procesu, w uzasadnieniu pozwu wskazując, że 16 lutego 2017 r. doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzeniu uległ samochód marki A. (...) o nr rej. (...), użytkowany przez M. S.. W związku z zaistniałą szkodą poszkodowany został zmuszony do wynajęcia pojazdu zastępczego na okres związany z naprawą uszkodzonego samochodu od 16 października 2017r. do 7 listopada 2017r., powód wystawił poszkodowanemu fakturę stanowiącą podstawę niniejszego powództwa. Pozwana jak ubezpieczyciel odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdu sprawcy tej kolizji uznała swoją odpowiedzialność za szkodę wypłaciła powodowi bezsporną część dochodzonego roszczenia w wysokości 1784 zł. Powód nabył wierzycelność przysługującą poszkodowanemu wobec pozwanego zakładu ubezpieczeń z tytułu odszkodowania za szkodę wynikającą z konieczności najmu pojazdu zastępczego. Dochodzona pozwem kwota 5549,82 zł stanowi różnicę pomiędzy kwotą wynikającą z faktury, a wypłaconą dotychczas przez pozwanego 1784 zł pomniejszoną o 50% VAT tj. o 946,16 zł zapłaconą przez poszkodowanego, przy stawce najmu obniżonej przez powoda z uwagi na zmianę wysokości stawek rynkowych za wynajem pojazdów z 440 zł do 360 zł.

Strona pozwana (...) Towarzystwo (...) S.A. z siedzibą w W. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. Strona pozwana zakwestionowała wysokość stawki najmu oraz czas trwania tej umowy i wskazała, że przedłożoną przez powoda

faktuę zweryfikowała, przyznając zwrot kosztów najmu w kwocie 1784 zł, uznając za zasadny okres najmu 10 dni i po stawce dobowej 160 zł netto.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. S. w dniu 16 lutego 2017 r. uczestniczył w kolizji drogowej na trasie W. – W., w której uszkodzeniu uległ jego samochód marki (...) nr rej. (...). Sprawca szkody posiadał ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnoprawnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u strony pozwanej.

Okoliczności bezsporne.

Poszkodowany M. S. korzystał z pojazdu marki A. (...) na warunkach umowy leasingu zawartej z (...) S.A. z siedzibą we W., będącym właścicielem pojazdu. Pojazd ten został zakupiony w autoryzowanym salonie (...) w L.. M. S. zamieszkuje w K.. W wyniku kolizji pojazd został uszkodzony w taki sposób, że poszkodowany mógł się nim dalej poruszać. Poszkodowany w uzgodnieniu ze stroną pozwaną oraz leasingodawcą ustalił, że pojazd będzie naprawiany w autoryzowanym salonie, w którym został kupiony. Poszkodowany czekał na wolny termin naprawy w salonie. Poszkodowany zgłosił ubezpieczycielowi szkodę w pojeździe 16 lutego 2017r., pozwana wykonała 20 marca 2017r. kosztorys naprawy na kwotę 12473,15 zł brutto, po decyzji, że pojazd zostanie naprawiony w autoryzowanym serwisie kosztorys naprawy wykonany przez Salon (...) w L. z 28 czerwca 2017r. oszacował koszt naprawy na 51799,33 zł. Pojazd zgodnie z zaleceniem autoryzowanego serwisu a. został dostarczony do warsztatu 16 października 2017r., prace naprawcze rozpoczęto 26 października 2017r. i zakończono 6 listopada 2017r. pojazd został odebrany przez M. S. 7 listopada 2017r. Naprawa pojazdu została wykonana na podstawie zaakceptowanego przez TU (...) kosztorysu, zgodnie z którym ostateczny koszt naprawy wyniósł 48746,54 zł brutto, 39631,33 zł netto. Podczas naprawy pojazdu części zamienne zostały zamówione 26 września 2017r. i dostarczone do serwisu 26 października 2017r. oraz 3 listopada 2017r. i dostarczone 6 listopada 2017r. pojazd został odebrany z naprawy 7 listopada 2017r.

Poszkodowany M. S. zawarł umowę najmu samochodu zawarł z powodem K. W. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) K. W. z siedzibą w L.. W umowie najmu z 16 października 2017r. wskazano, że przedmiotem umowy najmu był samochód marki A. (...) o nr rej. (...). Cena za dobę wynosiła 357,73 zł + 23% VAT. Zgodnie z załącznikiem nr 1 miejscem wydania auta w dniu 16 października 2017r. o g. 9⁰⁰ – był Salon (...), zaś według załącznika nr 2 miejscem zwrotu pojazdu 7 listopada 2017r. o g. 11⁰⁰ był również Salon (...) w L..

Powód 7 listopada 2017 r. wystawił fakturę VAT (...) na kwotę 10120,00 zł brutto z wynajmem samochodu marki A. (...) przez 23 dni za cenę 440 zł brutto za dobę, w tym netto 8227,64 zł i podatek VAT 1892,36 zł.

M. S. w dniu zawarcia umowy najmu podpisał oświadczenie do tej umowy zawierające upoważnienie dla powoda do reprezentowania go w postępowaniu likwidacyjnym przed (...) S.A. w zakresie dotyczącym korzystania z samochodu zastępczego i składania w tym przedmiocie w jego imieniu wszelkich oświadczeń. Oświadczył także, że prowadzi działalność gospodarczą i pojazd marki (...) wykorzystywał w prowadzonej działalności gospodarczej oraz, że ma możliwość odliczenia 50% od podatku VAT.

M. S. oświadczył, że wybrał ofertę powoda, gdyż była dla niego najbardziej korzystna, a ponadto w oświadczeniu wskazał, że kontaktował się z ubezpieczycielem w sprawie auta zastępczego, lecz w chwili zgłaszania szkody pojazd zastępczy nie był mu potrzebny.

Powód zawarł z M. S. 7 listopada 2017r. umowę przelewu wierzytelności, na mocy której poszkodowany przelał na powoda wierzytelności przysługujące cedentowi od (...) S.A. i od sprawcy szkody w związku ze szkodą komunikacyjną nr (...) z 16.02.2017r. dotyczące najmu samochodu zastępczego. Pismem z 7 listopada 2017 r. M. S. powiadomił (...) S.A. o przelewie.

Strona pozwana pokryła koszty najmu samochodu zastępczego w wysokości 1784 zł brutto. Pozwana uznała okres najmu 10 dni, przyjmując 6 dni technologicznego czasu na odbudowę auta, 2 dni wolne od pracy, 2 dni organizacyjne.

Ponadto dokonała weryfikacji stawki dobowej czynszu najmu na kwotę 160 zł netto za dzień najmu. Pozwana wskazała, że w dniu zgłoszenia zaproponowano poszkodowanemu auto zastępcze, a poszkodowany z oferty nie skorzystał.

Rynkowe cenny najmu pojazdu zastępczego klasy E (lub (...) premium) kształtowały się w granicach od 360 zł do 460 zł brutto.

Oferta najmu pojazdu marki A. (...) w wypożyczalni M. w zależności od czasu trwania umowy wynosiła od 230 zł do 290 zł netto, zaś za miesiąc 4900 zł, lecz przy założeniu limitu dziennego 150 km za dobę, zaś w sytuacji braku limitu + 50 zł za dobę, a ponadto wówczas wymagana była kaucja za wynajem jednorazowa 2000 zł.

Dowód:

- zeznania świadka M. S. k. 74- 75;
- umowa najmu pojazdu k. 9 - 10;
- załączniki nr 1 i 2 do umowy k. 11,12;
- oświadczenia do umowy najmu wraz z upoważnieniem k. 13, 14;
- Faktura (...) k. 28;
- umowa przelewu wierzytelności k. 21 – 22;
- zawiadomienie o cesji k. 23;
- decyzja z 14 grudnia 2017r. k. 24 - 25;
- wydruki cenników ofert najmu pojazdów złożonych przez powoda k. 15, 16, 17 – 18;
- wydruki cenników ofert złożone przez pozwaną k. 40 i 40v.

Powód wezwał pozwaną do zapłaty faktury, przesyłając 1 grudnia 2017r. drogą mailową odpisy umowy cesji, zawiadomienia o cesji oraz faktury. Pozwana w odpowiedzi na wezwanie w dniu 14 grudnia 2017r. uznała roszczenie do kwoty 1784 zł, która została wypłacona na rachunek powoda 18 grudnia 2017r.

Poszkodowany M. S. wpłacił 1 grudnia 2017r. na rachunek firmy powoda kwotę 946,18 zł tytułem 50% VAT z faktury nr (...).

Dowód:

- umowa cesji wraz z informacją o dacie wysłania maila k. 21;
- potwierdzenia przelewów na konto powoda k. 26,27.

W tak ustalonym stanie faktyczny Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jako zasadne podlegało uwzględnieniu w całości co do roszczenia głównego oraz w zasadniczej części co do odsetek.

Według art. 822 § 1 k.c., powstanie obowiązku zapłaty przez zakład ubezpieczeń (ubezpieczyciela) odszkodowania z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakłada powstanie odpowiedzialności ubezpieczonego, czyli samego ubezpieczającego lub osoby, na której rzecz ubezpieczający zawarł umowę ubezpieczenia, za szkody wyrządzone osobom trzecim. Zobowiązanie do zapłaty odszkodowania z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ma więc ze swej istoty charakter akcesoryjny, tylko zatem wtedy, gdy ubezpieczony stanie się zgodnie z przepisami prawa cywilnego odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną osobie trzeciej, dochodzi do powstania odpowiedzialności

zakładu ubezpieczeń wobec tej osoby z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Zakres odpowiedzialności ubezpieczonego wobec osoby trzeciej wyznacza co do zasady zakres odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (por. np. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2005 r., III CZP 99/04, OSNC 2005, nr 10, poz. 166 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2002 r., II CKN 353/99, nie publ.). Akcesoryjny, wynikający z art. 822 § 1 k.c., charakter zobowiązania ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej potwierdzają w odniesieniu do obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przepisy art. 23, 34, 35 i 36 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 ze zm. - dalej: "ustawa o ubezpieczeniach obowiązkowych" lub "u.u.o."). W myśl tych przepisów, na podstawie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, do której zawarcia obowiązany jest posiadacz bezpośrednio eksploatujący pojazd (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2005 r., III CZP 99/04), zakład ubezpieczeń jest zobowiązany, w granicach ustalonej sumy gwarancyjnej, do zapłaty odszkodowania za szkodę na osobie lub w mieniu wyrządzoną w związku z ruchem pojazdu, objętą odpowiedzialnością posiadacza (art. 436 § 1 zdanie pierwsze lub art. 436 § 1 zdanie drugie k.c.). Odpowiedzialność za szkody wyrządzone ruchem wszelkich pojazdów mechanicznych oparta została na zasadzie ryzyka (art. 436 k.c. w związku z art. 435 k.c.). Uzasadnieniem tej zaostrzonej odpowiedzialności jest przede wszystkim szczególnie i wzmożone niebezpieczeństwo jakie wiąże się z użyciem tych środków komunikacji.

W tak ukształtowanej odpowiedzialności posiadacza pojazdu mechanicznego przesłanki stanowią powstanie szkody w mieniu lub na osobie, spowodowanie szkody przez ruch mechanicznego środka komunikacji, oraz związek przyczynowy między szkodą a ruchem pojazdu. Szkada wywołująca odpowiedzialność z tytułu ryzyka musi być wyrządzona przez ruch mechanicznego środka komunikacji. Ponadto pomiędzy działaniem sprawcy szkody a skutkiem tego działania musi zachodzić związek przyczynowy (opisany w art. 361 kc). W Świetle tego zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa swojego działania.

Szkodą w mieniu jest wszelki uszczerbek majątkowy. Przy ustaleniu wysokości szkody należy posługiwać się przyjętą w piśmiennictwie i orzecznictwie teorią różnicy. Oznacza to, że dla ustalenia wysokości szkody zestawia się obecną wartość samochodu z tą, jaką by on przedstawiał gdyby nie było wypadku (tak, G. Bieniek, Odpowiedzialność cywilna za wypadki drogowe, Warszawa 2006 str.140). Zasada pełnego odszkodowania w ujęciu kodeksu cywilnego przejawia się w tym, że naprawienie szkody obejmuje zarówno straty jakie poszkodowany poniósł, jak i korzyści które mógł osiągnąć gdyby mu szkody nie wyrządzono. Zgodnie z art. 361 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność za normalne następstwa działania lub zaniechania z którego szkoda wynikła.

Podkreślić należy, że zgodnie poglądem Sądu Najwyższego wyrażonym w wyroku z dnia 8 września 2004r., w sprawie IV CK 672/03 za normalne następstwo zniszczenia pojazdu służącego poszkodowanemu do prowadzenia działalności gospodarczej należy uznać konieczność czasowego wynajęcia pojazdu zastępczego w celu kontynuowania tej działalności w okresie, gdy szkoda nie została jeszcze naprawiona. Postulat pełnego odszkodowania przemawia więc za przyjęciem stanowiska o potrzebie zwrotu przez ubezpieczyciela tzw. wydatków koniecznych, potrzebnych na czasowe używanie zastępczego środka komunikacji w związku z niemożliwością korzystania z niego wskutek zniszczenia, z tym że tylko za okres między dniem zniszczenia a dniem w którym poszkodowany może nabyć analogiczny pojazd, **nie dłuższy jednak niż za czas do zapłaty odszkodowania**. Okoliczność, iż koszty wynajęcia pojazdu zastępczego przekroczyły cenę nowego samochodu, nie może automatycznie przesądzać o istnieniu przyczynienia się poszkodowanego do powiększenia rozmiaru szkody.

W oparciu o powołane orzeczenia należało podzielić pogląd powoda, że pełne odszkodowanie w niniejszej sprawie obejmować powinno rzeczywiście poniesione i uzasadnione koszty najmu pojazdu. Powód domagał się zasądzenia kosztów najmu pojazdu zastępczego za okres 23 dni według stawki ostatecznie obniżonej z kwoty 440 zł do kwoty 360 zł brutto. W ocenie Sądu wskazana stawka nie została rażąco zawyżona, a według dostępnych cenników, w tym tych jako przykładowo dołączonych do pozwu wynika, że stawka dla pojazdów klasy E, a w takiej klasie mieścił się wynajęty samochód marki A (...), kształtowała się w granicach od 360 do 460 zł brutto. Stąd stawka dobowo zaoferowana przez

powoda w wysokości 360 zł brutto mieściła się w dolnej granicy cen rynkowych. Strona pozwana przedstawiła cennik firmy (...), gdzie wprawdzie stawka za najem pojazdu marki A. (...) w zależności od czasu trwania wynosiła netto od 290 do 230 zł za dobę albo 4900 zł za miesiąc, lecz przy założeniu limitu dziennego 150 km za dobę, zaś w sytuacji braku limitu kilometrów należało doliczyć do tej stawki 50 zł za dobę. Zatem według tej oferty przy braku limitu kilometrów stawka dobową w zależności od czasu trwania umowy najmu wynosiła od 340 zł do 280 zł netto czyli od 418,20 zł do 344,40 zł brutto, a ponadto zgodnie z tą ofertą wymagana była wpłata kaucji 2000 zł. Pozwana nie przedstawiła żadnej oferty rynkowej na przyjętą w jej decyzji stawkę 160 zł netto.

Należy zauważyć, że choć strona pozwana przy zgłoszeniu szkody informowała poszkodowanego o możliwości skorzystania z pojazdu zastępczego, to poszkodowany w tym czasie pojazdu tego nie potrzebował. Postępowanie likwidacyjne toczyło się dość długo. Szkada została zgłoszona w dniu zdarzenia, czyli 16 lutego 2017r., a oględziny i pierwszy kosztorys pozwana wykonała 20 marca 2017r. ustalając koszty naprawy na 12473 zł brutto, podczas gdy kosztorys sporządzony 28 czerwca 2017 r. przez autoryzowany serwis wybrany przez poszkodowanego koszty te ustalił na 51799,33 zł. Ostatecznie pozwana bezgotówkowo pokryła koszty naprawy pojazdu zgodnie z kalkulacją naprawy wykonaną z 16 listopada 2017r. w wysokości 48746,54 zł.

W ocenie Sądu całkowicie usprawiedliwiona była decyzja poszkodowanego, żeby pojazd został naprawiony w (...) serwisie (...) w L.. Poszkodowany M. S. wyjaśnił, że w tym salonie samochód został zakupiony niedługo przed kolizją i miał zaufanie, że naprawa zostanie wykonana w sposób rzetelny. Podkreślić należy, że szkoda w pojeździe likwidowana była bezgotówkowo, a pozwana uczestniczyła w procesie naprawy i ustalania jej kosztów bezpośrednio z autoryzowanym serwisem wykonującym usługę. Poszkodowany uzgodnił z serwisem termin, kiedy może pojazd odstawić do naprawy i jednocześnie poprosił o zorganizowanie dla niego pojazdu zastępczego. Zawarcie umowy z powodem było dla poszkodowanego komfortowe, nie musiał bowiem dokonywać żadnych wpłat z tytułu kaucji, nie miał żadnych ograniczeń wynikających z treści umowy co do ilości kilometrów czy też, co istotne korzystał z pojazdu zastępczego bez limitu czasu jej trwania na cały okres trwania naprawy, a ponadto pojazd zastępczy został podstawiony do miejsca wykonywanej naprawy, a następnie poszkodowany pojazd zastępczy zwrócił (w dniu kiedy odbierał samochód po naprawie), w salonie gdzie naprawa była wykonywana.

Bezspornie poszkodowany korzystał z samochodu zastępczego 23 dni. W ocenie Sądu wyliczenie zasadnego czasu trwania umowy najmu dokonane przez stronę pozwaną jest bezpodstawne. Poszkodowany nie miał wpływu na czas trwania naprawy pojazdu. Jak wynika z dokumentacji przedstawionej przez powoda oraz salonu wykonującego naprawę, części zamienne do pojazdu zostały zamówione już 26 września 2017r., a zatem przed odstąpieniem auta do salonu, lecz części te zostały dostarczone dopiero 26 października 2017r. i w tym dniu przystąpiono do naprawy. Poszkodowany zgodnie z zaleceniem przedstawiciela warsztatu wykonującego naprawę dostarczył pojazd 16 października 2017r. i po zakończeniu w dniu 6 listopada 2017r. prac naprawczych, samochód odebrał 7 listopada 2017r. i w tym samym dniu zwrócił pojazd zastępczy. Zdaniem Sądu bezpodstawne było ze strony pozwanej skrócenie czasu najmu do 10 dni, podczas gdy z dokumentacji naprawy wynika jednoznacznie, że poszkodowany nie mógł korzystać ze swojego auta z uwagi na czas trwania naprawy przez 23 dni. Stanowisko pozwanej, w odniesieniu do jej zdaniem zasadnego czasu trwania umowy najmu wskazuje, że gdyby pozwany korzystał z najmu pojazdu organizowanego przez ubezpieczyciela również miałby problem z limitowaniem czasu trwania tej umowy, czego uniknął dokonując wyboru oferty powoda. Zdaniem Sądu czas trwania umowy najmu przez 23 dni jest w okolicznościach sprawy uzasadniony, a ponadto obniżona stawka za dobę do kwoty 360 zł brutto nie odbiegała o średnich stawek rynkowych obowiązujących w tym czasie w odniesieniu do pojazdów z segmentu klasy E.

Z powyższych względów Sąd uznał za zasadne żądanie zapłaty czynszu najmu pojazdu zastępczego za okres 23 dni przy stawce 360 zł brutto. Należność z tego tytułu powinna wynieść 8280 zł brutto – 1784 zł (wyplacone w postępowaniu likwidacyjnym) – 946,18 zł (50% podatku VAT zapłaconego przez poszkodowanego), co daje ostatecznie brakującą należność w kwocie 5549,82 zł. Mając powyższe na uwadze uwzględniono w całości powództwo co do roszczenia głównego.

Jednocześnie Sąd orzekł o należnych odsetkach ustawowych od zgłoszonego roszczenia w oparciu o art. 481 § 1 k.c., 455 k.c. oraz art. 817 k.c. i 14 ust. 1 uoc w myśl którego zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Powód wysłał drogą elektroniczną wezwanie do zapłaty wraz fakturą i umową cesji wierzytelności w dniu 1 grudnia 2017r., zatem świadczenie powinno być spełnione w terminie 30 dni od zgłoszenia tj. najpóźniej do 31 grudnia 2017r., zaś pozwana pozostawała w opóźnieniu od 1 stycznia 2018 r., a nie jak wskazano w pozwie od 22 listopada 2017r. (data wymagalności wskazana w fakturze wystawionej na nabywcę usługi (...)). Strona pozwana 22 listopada 2017r. nie miała jeszcze wiedzy o istnieniu tego zobowiązania. Stąd też żądanie zasądzenia odsetek za okres od 22 listopada 2017r. do 1 stycznia 2018r. podlegało oddaleniu.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 100 zd. 2 k.p.c., przyjmując że powód w nieznacznym zakresie, jedynie co do części odsetek ustawowych za opóźnienie, przegrał proces, należało zasądzić na jego rzecz od strony pozwanej koszty postępowania w całości. Powód poniósł łączne koszty postępowania w wysokości 2217 zł, w tym opłata sądowa od pozwu w kwocie 440 zł; kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz kwota 1800 zł tytułem kosztów wynagrodzenia pełnomocnika.